

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2020-2023

Rok akademicki 2020/2021

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	WYKŁAD MONOGRAFICZNY
Kod przedmiotu*	IC4/30
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Uniwersytet Rzeszowski – Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa Zakład Onomastyki, Zakład Pragmatyki Komunikacyjnej, Zakład Lingwistyki Kulturowej i Komunikacji Społecznej
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok I, semestr 2
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot obowiązkowy dla kierunku, Student wybiera prowadzącego i tematykę
Język wykładowy	Język polski
Koordinator	Dr hab. prof. UR Agnieszka Myszka
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Prof. dr hab. Kazimierz Ożóg Prof. dr hab. Grażyna Filip Dr hab. prof. UR Urszula Gajewska Dr hab. prof. UR Wioletta Kochmańska Dr hab. prof. UR Maria Krauz Dr hab. prof. UR Agnieszka Myszka <u>Dr hab. prof. UR Ewa Oronowicz-Kida</u> Dr hab. prof. UR Bożena Taras Dr Ewa Błachowicz-Wolny Dr Małgorzata Kułakowska Dr Justyna Majchrowska Dr Robert Słabczyński

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2	15								1

1.2. Sposób realizacji zajęć

Xzajęcia w formie tradycyjnej

Xzajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**ZALICZENIE BEZ OCENY****2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

<p>Student/-ka zdobył/a wiedzę, umiejętności i kompetencje w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> znajomości treści literackich i kształcenia językowo-kulturowego zgodne z wymogami minimum programowego dla gimnazjum i szkoły średniej znajomości treści kulturowych wybranych epok literackich na poziomie akademickim (zgodnie z planem studiów stacjonarnych dla semestrów poprzedzających wykład monograficzny) wiedzy z przedmiotów językoznawczych na poziomie akademickim (zgodnie z planem studiów stacjonarnych dla semestrów poprzedzających wykład monograficzny)
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**3.1 Cele przedmiotu**

C ₁	Przekaz szczegółowej, dostosowanej do konkretnego tematu wykładu, wiedzy językoznawczej w ujęciu synchronicznym
C ₂	Przekaz szczegółowej, dostosowanej do konkretnego tematu wykładu, wiedzy językoznawczej w ujęciu diachronicznym
C ₃	Rozwijanie kompetencji społecznych studenta, rozwijanie dociekliwości, umiejętności analitycznych, doskonalenie umiejętności komunikacyjnych

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Student/-ka pogłębia wiedzę o roli języka w literaturze, kulturze, komunikacji, społeczeństwie; zna i rozumie wybrane nurty badań językoznawczych; zna pojęcia z zakresu pragmatyki	K_Wo6
EK_02	Student/-ka poznaje nowe szczegółowe informacje dotyczące języka jako narzędzia komunikacji; ma ogólną wiedzę o głównych kierunkach badań językoznawczych i szczegółową wiedzę dotyczącą wybranej tematyki (związanej z wyborem konkretnego wykładu monograficznego)	K_Wo5
EK_03	Student/-ka analizuje teksty (mówione i pisane) zgodnie z szczegółowymi treściami przedstawionymi na wykładzie monograficznym; prawidłowo dobiera metody narzędzia badawcze	K_U01 K_U03
EK_04	Student/-ka dyskutuje na temat będący przedmiotem wykładu; krytycznie oceniając swoją wiedzę poszukuje rozwiązań problemów badawczych związanych z tematyką wybranego wykładu	K_K01

3.3 Treści programowe**A. Problematyka wykładu**

Treści merytoryczne
Szczegółowe treści programowe przedstawia osoba prowadząca wykład w danym roku akademickim.

treści merytoryczne (przykładowe propozycje kierunków wyboru):

1. zagadnienia roli języka w kulturze, społeczeństwie, komunikacji
2. intertekstualność tekstów językowych jako tekstów kultury
3. diachroniczna perspektywa ujęcia języka
4. spektrum badań synchronicznych nad językiem polskim
5. onomastyka języka polskiego

Rok. akad. 2020/2021:

Dr hab. E. Oronowicz-Kida, prof. UR, *Najnowsze przemiany w systemie polskich nazw własnych*

1. charakterystyka najbardziej progresywnie rozwijającej się kategorii nazw własnych w postaci chrematonimów (tutaj zwłaszcza zoochrematonimy czyli np. nazwy hoteli, salonów fryzjerskich, spa, kawiarni dla psów i kotów);
2. semantyczne właściwości współczesnych nazw własnych (np. problematykę antropomorfizacji zwierząt poprzez nazwy własne);
3. formacje potencjalne jako nowy sposób nazywania obiektów w rzeczywistości pozajęzykowej (nazwy typu *Bukieciarnia, Fryzjernia, Buciarnia, Krawcownia*);
4. proces apelatywizacji nazw własnych i odnazewniczych derywatów słowotwórczych (np. *chajzerowanie*);
5. zjawisko onimizacji i transonimizacji czyli przechodzenie nazw pospolitych do kategorii nazw własnych oraz przesunięcia w ramach propriów (np. *Edward* < pierwotnie imię męskie, wtórnie imię psa).

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

3.4 Metody dydaktyczne

w zależności od tematyki wykładu:

- wykład
- prezentacja multimedialna
- dyskusja po wykładzie
- analiza tekstów

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych
EK_01	obserwacja w czasie zajęć, ocena głosów w dyskusji na zakończenie wykładów i w czasie konsultacji	wykład
EK_02	obserwacja w czasie zajęć, ocena głosów w dyskusji na zakończenie wykładów i w czasie konsultacji	wykład
EK_03	obserwacja w czasie zajęć, ocena prac pisemnych i prezentacji	wykład
EK_04	obserwacja w czasie zajęć, ocena głosów w dyskusji na zakończenie wykładów i w czasie konsultacji	wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zaliczenie bez oceny;
Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest czytanie zalecanej literatury, aktywny udział w dyskusjach po wykładzie i w czasie konsultacji oraz przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub prezentacji dotyczącej zagadnień omawianych na wykładzie

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające planu z studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach on line)	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta: przygotowanie do zajęć, czytanie zadanej literatury, przygotowanie prezentacji	10
SUMA GODZIN	28
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

*Literaturę podstawową i uzupełniającą do wykładu podaje pracownik naukowy wyznaczony do prowadzenia tych zajęć w konkretnym roku akademickim

Rok akad. 2020/2021:

Gałkowski A., 2011, *Chrematonimy w funkcji kulturowo-użytkowej, Onomastyczne studium porównawcze na materiale polskim, włoskim, francuskim*, Łódź 2011.

Nazwy własne w języku, kulturze i komunikacji społecznej, red. R. Mrózek, Katowice 2004.

Polskie nazwy własne. Encyklopedia, red. E. Rzetelska-Feleszko, Warszawa-Kraków 1998.

Rzetelska-Feleszko E., *W świecie nazw własnych*, Warszawa-Kraków 2006.

Siwiec A., *Nazwy własne obiektów handlowo-usługowych w przestrzeni miasta*, Lublin, 2012.

W świecie nazw. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Czesławowi Kosyłowi, red. H. Pelcowa, Lublin 2010.

Ze studiów nad nazwami własnymi. Terminologia, teoria i metodologia badań, zagadnienia nazwotwórstwa, red. A. Siwiec, I. Domaciuk-Czarny, M. Kojder, Lublin 2020.

Literatura uzupełniająca:

Berend M. *Nazwiska polityków jako baza derywacyjna*, [w:] *Nowe nazwy własne – nowe tendencje badawcze*, red. A. Cieślikowa, B. Czopek-Kopciuch, K. Skowronek, Kraków 2007, s. 287-296.

Burkacka I. *Janusze, halyny, sebixy i karyny. Memy internetowe jako źródło nowych eponimów*, „Poradnik Językowy”, z.4, s. 21-34.

Duszyński-Karabasz H., *Nazewnictwo męskich konkursów piękności*, [w:] *Miasto. Przestrzeń zróżnicowana językowo-kulturowo i społecznie*, red. M. Święcicka i M. Peplińska, Bydgoszcz 2020, s.183-192.

Kołatka K., *Krajna, Pasibrzuch, Stary Spichlerz – o nazwach krajeńskich lokali gastronomicznych*, [w:] *Miasto. Przestrzeń zróżnicowana językowo-kulturowo i społecznie*, red. M. Święcicka i M. Peplińska, Bydgoszcz 2020, s.146-164.

Kołodziej A., *Nazewnictwo urnozonimiczne w wybranych językach zachodnio- i południowosłowiańskich*, [w:] *Onomastyka, neohumanistyka, nauki społeczne*, red. U. Bijak, H. Górny, M. Magda-Czekaj, Kraków 2018, s.233-250.

Kucharzyk R., *Miejsce apelatywizacji we współczesnych badaniach językoznawczych*, „Poradnik Językowy”, z. 9, s. 54-63.

Lech-Kirstein D., *Zwrot kulturowy w badaniach onomastycznych*, „Poznańskie Spotkania Językoznawcze” 30, s. 85-95.

Milewska B., *Ze zjawisk słowotwórstwa analogicznego: odjaniepawlać, odjaniepawlać się*, [w:] *Wokół słów i znaczeń VIII: Słowotwórstwo apelatywne i onomastyczne*, red. E. Rogowska-Cybulska, A. Lica, E. Badyda, Gdańsk 2019, s. 123-132.

Oronowicz-Kida E., *Buciarnia, hamownia, kosmetykarnia – formacje potencjalne we współczesnym polskim nazewnictwie*, [w:] *Onomastyka, neohumanistyka, nauki społeczne*, red. U. Bijak, H. Górny, M. Magda-Czekaj, Kraków 2018, s.395-402.

Oronowicz-Kida E., *Intertekstualność w nazwach escape roomów*, „Prace Językoznawcze”, XXII/3, Olsztyn 2020, s. 181-192.

Oronowicz-Kida E., *Kociarnia, Psikawka i Szop, czyli nazwy kawiarni dla zwierząt w Polsce*, [w:] *Miasto. Przestrzeń zróżnicowana językowo-kulturowo i społecznie*, red. M. Świącicka i M. Peplińska, Bydgoszcz 2020, s.137-145.

Rutkowski M., *Słownik metafor i konotacji nazw własnych*, Olsztyn 2012.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej